Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deveto vijeće)

10. rujna 2026.*

„Prethodno pitanje – Carinska unija – Uredba (EEZ) br. 2658/87 – Zajednička carinska tarifa – Tarifno razvrstavanje – Kombinirana nomenklatura – Tarifni brojevi 0302 i 0511 – Pojam ‚ribe [neprikladne] za prehranu ljudi zbog njihove vrste ili stanja' – Opseg – Riba i riblji ostatci"

U predmetu C-406/25,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Vestre Landsret (Žalbeni sud regije Zapad, Danska), odlukom od 11. travnja 2025., koju je Sud zaprimio 16. svibnja 2025., u postupku

Skatteministeriet

protiv

FF Skagen A/S,

SUD (deveto vijeće),

u sastavu: M. Condinanzi, predsjednik vijeća, N. Jääskinen i A. Kornezov (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: A. Biondi,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za FF Skagen A/S, S. Andersen i L. Kjær, *advokater*,

– za dansku vladu, C. A.-S. Maertens, u svojstvu agenta, uz asistenciju B. Søes Petersena, *advokata*,

– za Europsku komisiju, A. Demeneix i M.-L. Ehlers Defontaine, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: danski

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje napomene 1. točke (c) uz poglavlje 3. iz drugog dijela kombinirane nomenklature sadržanog u Prilogu I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o zajedničkoj carinskoj tarifi (SL 1987., L 256, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 12., str. 3.) u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: KN).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Skatteministerieta (Ministarstvo poreza, Danska) i društva FF Skagen A/S, osnovanog u skladu s danskim pravom, u vezi s tarifnim razvrstavanjem ribe i ribljih ostataka koje to društvo uvozi.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

3 Harmonizirani sustav nazivlja i brojčanog označavanja robe (u daljnjem tekstu: HS) sastavilo je Vijeće za carinsku suradnju koje je postalo Svjetska carinska organizacija (WCO), osnovano konvencijom o osnivanju Vijeća za carinsku suradnju, sklopljenom u Bruxellesu 15. prosinca 1950. HS je uveden Međunarodnom konvencijom o Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označavanja robe, sklopljenom u Bruxellesu 14. lipnja 1983. [*Zbirka međunarodnih ugovora Ujedinjenih naroda*, sv. 1503., str. 4., br. 25910 (1988.)] i odobrenom, zajedno s Protokolom o njezinim izmjenama od 24. lipnja 1986., u ime Europske ekonomske zajednice Odlukom Vijeća 87/369/EEZ od 7. travnja 1987. (SL 1987., L 198, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 6., str. 3.) (u daljnjem tekstu: Konvencija o HS-u).

4 WCO odobrava, pod uvjetima iz članka 8. Konvencije o HS-u, napomene s objašnjenjem i mišljenja o razvrstavanju koja donosi Odbor za HS uspostavljen člankom 6. te konvencije.

5 Na temelju članka 3. stavka 1. točke (a) Konvencije o HS-u, svaka se ugovorna strana obvezuje uskladiti svoje tarifne i statističke nomenklature s HS-om i, kao prvo, koristiti sve tarifne brojeve i podbrojeve HS-a kao i pripadajuće brojčane oznake bez dodavanja ili preinaka, kao drugo, primijeniti opća pravila za tumačenje HS-a, kao i sve napomene za odjeljke, poglavlja i podbrojeve te da neće preinačiti njihov opseg, i kao treće, slijediti brojčani niz HS-a.

Pravo Unije

Oznaka KN

6 Kao što to proizlazi iz članka 1. stavaka 1. i 3. Uredbe br. 2658/87, KN uređuje tarifno razvrstavanje robe uvezene u Europsku uniju. Na temelju članka 3. stavka 1. te uredbe, KN preuzima prvih šest znamenki brojeva i podbrojeva iz HS-a, a samo su sedma i osma znamenka dio njegova razvrstavanja.

7 Opća pravila za tumačenje KN-a, koja se nalaze u njegovu prvom dijelu, odsjeku 1. A., određuju:

„Razvrstavanje robe u [KN] uređuju sljedeća načela:

1. Naslovi odsjeka, poglavlja i potpoglavlja služe samo za lakše snalaženje; za zakonske potrebe, razvrstavanje se vrši na temelju naziva tarifnih brojeva i svih odgovarajućih napomena uz odsjeke i poglavlja, te na temelju sljedećih pravila pod uvjetom da iz naziva tarifnih brojeva ili napomena ne proizlazi drukčije.

[…]

6. Za zakonske potrebe, razvrstavanje robe u podbrojeve tarifnog broja vrši se sukladno nazivu tih podbrojeva i svih odgovarajućih napomena za podbrojeve te, *mutatis mutandis*, u skladu s gore navedenim pravilima, podrazumijevajući da se može uspoređivati samo podbrojeve na istoj razini. U smislu ovog pravila, primjenjuju se i odgovarajuće napomene uz odsjeke i poglavlja, osim ako iz konteksta ne proizlazi drukčije.”

8 Drugi dio KN-a, naslovljen „Popis carinskih stopa”, sadržava odsjek I., naslovljen „Žive životinje; proizvodi životinjskog podrijetla”, u kojem se nalazi poglavlje 3., naslovljeno „Ribe i rakovi, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci”, kao i poglavlje 5., naslovljeno „Proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu”.

9 To poglavlje 3. sadržava napomenu 1. kojom se predviđa:

„Ovo poglavlje ne obuhvaća:

[…]

c) ribe (uključujući njihovu jetru, ikru i mliječ) i rakove, mekušce i ostale vodene beskralježnjake, mrtve i neuporabljive [neprikladne] za prehranu ljudi zbog njihove vrste ili stanja (poglavlje 5.); brašno, krupicu ili pelete od riba, rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka [neprikladne] za prehranu ljudi (tarifni broj 2301);

[…]”

10 Popis carinskih stopa iz poglavlja 3. drugog dijela KN-a sadržava sljedeće tarifne brojeve:

„Oznaka KN	Naziv	Ugovorna stopa carine (%)	Dodatna mjerna jedinica
1	2	3	4
[…]			
0302	Riba, svježa ili rashlađena, isključujući riblje filete i ostalo riblje meso iz tarifnog broja 0304:		
[…]”			

11 Poglavlje 5. drugog dijela KN-a sadržava napomenu 1. koja glasi:

„Ovo poglavlje ne obuhvaća:

a) jestive proizvode (osim životinjskih crijeva, mjehura i želudaca, cijelih ili u komadima i životinjske krvi, tekuće ili osušene);

[…]”

12 Popis carinskih stopa iz tog poglavlja 5. sadržava sljedeće tarifne brojeve:

„Oznaka KN	Naziv	Ugovorna stopa carine (%)	Dodatna mjerna jedinica
1	2	3	4
[…]			
0511	Proizvodi životinjskog podrijetla nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1. ili 3., [neprikladne] za prehranu ljudi:		
[…]			
0511 91	– – proizvodi od riba ili rakova, mekušaca ili ostalih vodenih beskralježnjaka; mrtve životinje iz poglavlja 3.:		
0511 91 10	– – – otpaci riba	Slobodno	–
0511 91 90	– – – ostalo	Slobodno	–
[…]”			

Uredba (EZ) br. 178/2002

13 Članak 14. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL 2002., L 31, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 7., str. 91.) propisuje:

„1. Nesigurnu hranu nije dozvoljeno stavljati na tržište.

2. Hrana je nesigurna ako je:

(a) štetna za zdravlje;

(b) neprikladna za prehranu ljudi.

[…]

5. Prilikom utvrđivanja je li neka hrana neprikladna za prehranu ljudi uzima se u obzir je li ta hrana neprihvatljiva za prehranu ljudi prema svojoj predviđenoj uporabi zbog njezinog zagađenja vanjskim uzročnikom ili na neki drugi način, ili zbog truljenja, kvarenja ili raspadanja.”

Uredba (EZ) br. 852/2004

14 Članak 1. stavak 1. Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (SL 2004., L 139, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 15., str. 42.) određuje:

„Ovom se uredbom utvrđuju opća pravila o higijeni hrane za subjekte u poslovanju s hranom […]”

15 Članak 2. stavak 1. te uredbe glasi:

„U smislu ove uredbe:

(a) ‚higijena hrane’, dalje u tekstu ‚higijena’, znači mjere i uvjeti potrebni za kontrolu opasnosti i osiguranje prikladnosti hrane za prehranu ljudi u skladu s njezinom namjenom;

[…]

(f) ‚kontaminacija’ znači prisutnost ili unošenje opasnosti;

[…]”

16 U skladu s člankom 3. navedene uredbe:

„Subjekti u poslovanju s hranom moraju osigurati da sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane koje su pod njihovom kontrolom udovoljavaju zahtjevima vezanima za higijenu utvrđenima ovom uredbom.”

Uredba (EZ) br. 853/2004

17 U članku 1. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla (SL 2004., L 139, str. 55.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 11., str. 3.) predviđa se:

„Ovom se uredbom utvrđuju određena pravila o higijeni hrane životinjskog podrijetla kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom. Ta pravila nadopunjuju ona koja su utvrđena [Uredbom br. 852/2004]. Ona se primjenjuju na neprerađene i prerađene proizvode životinjskog podrijetla.”

18 U skladu s člankom 3. stavkom 1. Uredbe br. 853/2004:

„Subjekti u poslovanju s hranom moraju ispunjavati odgovarajuće odredbe iz priloga II. i III.”

19 Prilog III. toj uredbi sadržava odjeljak VIII., naslovljen „Proizvodi ribarstva”, koji sadržava, među ostalim, zahtjeve za plovila, zahtjeve koje treba ispuniti tijekom i nakon iskrcaja proizvoda ribarstva, zahtjeve za objekte, uključujući plovila, u kojima se ti proizvodi obrađuju, zdravstvene

norme koje se primjenjuju na te proizvode te zahtjeve za skladištenje odmrznutih neprerađenih proizvoda ribarstva i svježih proizvoda ribarstva kojima su dodani prehrambeni aditivi u skladu sa zakonodavstvom Unije.

20 Taj odjeljak sadržava nekoliko zahtjeva koji se odnose na temperaturu proizvoda ribarstva. Među tim zahtjevima, u točki I. podtočki B. pod 1. poglavlja I. tog odjeljka, u vezi s točkom 1. poglavlja VII. tog odjeljka, predviđa se da plovila koja su konstruirana i opremljena za čuvanje svježih proizvoda ribarstva dulje od 24 sata moraju biti opremljena uređajima za skladištenje proizvoda ribarstva na temperaturi koja je približna temperaturi otapajućeg leda. U točki I. podtočki B pod 3. tog poglavlja I. određuje se, među ostalim, da, kada se proizvodi ribarstva rashlađuju u ohlađenoj čistoj morskoj vodi, skladišni prostori, bazeni i spremnici moraju osigurati ujednačenu temperaturu i moraju postići takvu brzinu hlađenja koja osigurava da mješavina ribe i čiste morske vode postigne temperaturu od najviše 3 °C šest sati nakon utovara i najviše 0 °C nakon 16 sati. U skladu s točkom 1. podtočkom (b) pod ii. poglavlja II. navedenog odjeljka, u vezi s točkom 1. poglavlja VII. tog odjeljka, subjekti u poslovanju s hranom koji su odgovorni za istovar i iskrcaj, među ostalim, svježih i odmrznutih neprerađenih proizvoda ribarstva, moraju prilikom istovara i iskrcaja izbjegavati svaku kontaminaciju tih proizvoda, stavljajući ih bez odgode u zaštićeni prostor na temperaturi koja je približna temperaturi otapajućeg leda. Iz točke 1. poglavlja VII. i točke 1. podtočke (a) poglavlja VIII. istog odjeljka proizlazi da subjekti u poslovanju s hranom koji obavljaju te postupke prilikom skladištenja i prijevoza navedenih proizvoda moraju osigurati da se isti proizvodi održavaju na temperaturi koja je približna temperaturi otapajućeg leda.

21 U točki C poglavlja V. odjeljka VIII. Priloga III. Uredbi br. 853/2004 predviđa se, među ostalim, da se neprerađeni proizvodi ribarstva ne smiju stavljati na tržište ako se kemijskim ispitivanjima otkrije da su prekoračene granice koje su utvrđene za ukupni isparivi bazni dušik (TVB-N).

Uredba (EZ) br. 854/2004

22 Prema članku 7. Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi (SL 2004., L 139, str. 206.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 10., str 33.), države članice osiguravaju da se službene kontrole vezane uz proizvode ribarstva obavljaju u skladu s Prilogom III. toj uredbi, naslovljenim „Proizvodi ribarstva”.

23 Točkom 4. poglavlja III. tog priloga predviđa se da se proizvodi ribarstva moraju proglasiti neprikladnima za prehranu ljudi ako nadležna tijela smatraju da bi mogli predstavljati opasnost za javno zdravlje ili zdravlje životinja ili ako su iz bilo kojega drugog razloga neprikladni za prehranu ljudi.

Uredba br. 2074/2005

24 Odjeljak II. poglavlje I. točka 1. iz Priloga II. Uredbi Komisije (EZ) br. 2074/2005 od 5. prosinca 2005. o utvrđivanju provedbenih mjera za određene proizvode na temelju Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i za organizaciju službenih kontrola na temelju Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, odstupanju od Uredbe (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi (EZ) br. 853/2004 i (EZ) br. 854/2004 (SL 2005., L 338, str. 27.) (SL, posebno

izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 15., str. 59.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1022/2008 od 17. listopada 2008. (SL 2008., L 277, str. 18.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 52., str. 86.), predviđa:

„Neprerađeni proizvodi ribarstva smatraju se neprikladnima za prehranu ljudi ako organoleptički pregled izazove sumnju u njihovu svježinu, a kemijskom provjerom se otkrije da su premašene sljedeće granične vrijednosti TVB-N-a:

(a) 25 mg dušika/100 g mesa za vrste navedene u točki 1. poglavlja II.;

(b) 30 mg dušika/100 g mesa za vrste navedene u točki 2. poglavlja II.

(c) 35 mg dušika/100 g mesa za vrste navedene u točki 3. poglavlja II.

[…]”

25 Odjeljak II. poglavlje II. Priloga II. toj uredbi glasi:

„1. *Sebastes* spp., *Helicolenus dactylopterus*, *Sebastichthys capensis*.

2. Vrste koje pripadaju porodici *Pleuronectidae* (osim velike ploče: *Hyppoglossus spp*.).

3. *Salmo salar*, vrste koje pripadaju porodici *Merlucciidae*, vrste koje pripadaju porodici *Gadidae*.”

Uredba br. 1333/2008

26 S obzirom na datum nastanka činjenica u glavnom postupku, Uredba (EZ) br. 1333/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o prehrambenim aditivima (SL 2008., L 354, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 34., str. 67.) primjenjiva je i u verziji koja proizlazi iz izmjena uvedenih Uredbom Komisije (EU) 2015/647 od 24. travnja 2015. (SL 2015., L 107, str. 1.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1333/2008) i u svojoj ranijoj verziji. Međutim, odredbe relevantne za ovaj spor nisu bile bitno izmijenjene, tako da valja navesti odredbe koje proizlaze iz tih izmjena.

27 Člankom 5. Uredbe br. 1333/2008 određuje se:

„Nitko ne smije staviti na tržište prehrambeni aditiv ili namirnicu u kojoj postoji takav prehrambeni aditiv ako korištenje prehrambenog aditiva nije sukladno ovoj uredbi.”

28 Na temelju članka 15. te uredbe:

„Prehrambeni aditivi se ne smiju koristiti u neprerađenim namirnicama, osim ako je takva primjena posebno propisana u Prilogu II.”

29 Točka 2. dijela A Priloga II. navedenoj uredbi, naslovljena „Opće odredbe o navedenim prehrambenim aditivima i uvjeti uporabe”, glasi:

„1. Samo se tvari navedene u dijelu B [ovog priloga], […], mogu upotrebljavati kao aditivi u hrani, osim ako je pobliže određeno u dijelu E [ovog priloga].

2. Aditivi se mogu koristiti samo u hrani i samo pod uvjetima utvrđenim u dijelu E ovog priloga.

3. U dijelu E ovog priloga hrana je navedena na temelju kategorija hrane utvrđenih u dijelu D ovog Priloga, a aditivi su razvrstani po skupinama na temelju definicija utvrđenih u dijelu C ovog priloga.

[…]”

30 Octena kiselina nalazi se u dijelu B tog priloga. Riba i neprerađeni proizvodi ribarstva te riba i prerađeni proizvodi ribarstva, uključujući mekušce i rakove, navedeni su u dijelu D navedenog priloga. U dijelu E istog priloga octena kiselina nije navedena među navedenim aditivima za te kategorije hrane.

Uredba (EZ) br. 1069/2009

31 Članak 3. Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL 2009., L 300, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 16., str. 425.) predviđa:

„Za potrebe ove uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. ‚nusproizvodi životinjskog podrijetla’ znači čitava tijela ili dijelovi tijela životinja, proizvodi životinjskog podrijetla ili drugi proizvodi dobiveni od životinja, koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, uključujući jajne stanice, zametke i sjeme;

[…]”

32 U skladu s člankom 7. stavkom 1. te uredbe:

„Nusproizvodi životinjskog podrijetla svrstavaju se u posebne kategorije koje odražavaju stupanj rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja povezan s tim nusproizvodima životinjskog podrijetla, i to u skladu s popisima utvrđenih člancima 8., 9. i 10.”

33 Člankom 10. navedene uredbe predviđa se:

„Materijal kategorije 3. uključuje sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

(a) trupove i dijelove zaklanih životinja ili, u slučaju divljači, trupove ili dijelove trupa ubijenih životinja, a koji su primjereni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, ali nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga;

[…]”

Glavni postupak i prethodna pitanja

34 Društvo FF Skagen uvozilo je, uglavnom iz Norveške, ribe i riblje ostatke koje je upotrebljavalo u proizvodnji ribljeg brašna, ribljeg ulja i drugih proizvoda namijenjenih hranidbi životinja.

35 Toldstyrelsen (Carinska uprava, Danska) proveo je 10. studenoga 2016. inspekcijski nadzor uvoza cijele ribe vrsta ugotica pučinka, kapelin, hujica, veliki srebrnjak, ugotica srebrenka i šarun, koje je FF Skagen prijavio kao obuhvaćene poglavljem 5. drugog dijela KN-a.

36 U okviru tog inspekcijskog nadzora, carinska uprava zatražila je od Instituta za analizu Force Technology (Danska) da analizira uzorke nekih od tih riba i navede jesu li prikladne za prehranu ljudi kako bi provjerila njihovo razvrstavanje u carinsku tarifu.

37 Na temelju vizualnog i osjetilnog pregleda tih uzoraka, taj je institut smatrao da su ulovi iz triju od četiriju analiziranih uzoraka bili prikladni za prehranu ljudi, dok ulovi iz četvrtog uzorka to nisu bili, osobito zbog vrlo neugodnog mirisa.

38 Navedeni institut opisao je uzorke koje je smatrao prikladnima za prehranu ljudi kao cijele ribe kojima nisu uklonjena crijeva ni glava. Usto, neke od tih uzoraka kvalificirao je kao heterogene, pri čemu je, među ostalim, pojasnio da se čini da su određene ribe u dobrom stanju, dok su druge spljoštene s oguljenom kožom, bez očiju, glave ili repa.

39 Iz ugovora o kupnji koje je FF Skagen sklopio u vezi s analiziranim ulovima koji su se smatrali prikladnima za prehranu ljudi proizlazi da je riba bila čuvana na plovilima tijekom razdoblja do osam dana od prvog ulova do iskrcaja, na način da joj se dodavala octena kiselina ili „kiselina”, bez dodatnog pojašnjenja. Usto, prosječna vrijednost TVB-N-a u tim ulovima, izračunana na temelju višestrukog uzorkovanja pojedinačnih ulova, iznosila je 14 do 30 mg/100 g. Vrijednost jednog od deset uzoraka korištenih za određivanje prosječne vrijednosti TVB-N-a u jednom od ulova bila je 40 mg/100 g, dok su se vrijednosti drugih devet uzoraka istog ulova kretale između 27 i 33 mg/100 g.

40 Osim ulova iz triju uzoraka koje je institut za analizu smatrao prikladnima za prehranu ljudi, FF Skagen je tijekom razdoblja koje je bilo predmet inspekcijskog nadzora uvezao i druge ulove čija ja prosječna vrijednost TVB-N-a, koju je to društvo izmjerilo, bila manja od 35 odnosno 60 mg/100 g, ovisno o vrsti ribe o kojoj je riječ. Međutim, ta je vrijednost varirala, pri čemu je vrijednost jednog uzorka iznosila čak 82 mg/100 g. Ti posljednji ulovi bili su čuvani na plovilima tijekom razdoblja do 12 dana od prvog ulova do iskrcaja, u mješavini rashlađene slatke ili morske vode i octene kiseline ili kiseline neodređene vrste. Temperatura vode u kojoj su navedeni ulovi čuvani varirala je od pošiljke do pošiljke te je u trenutku iskrcaja dosezala 8,6 °C. U odgovoru na zahtjev društva FF Skagen danska tijela nadležna za hranu izjavila su da je, prema njihovu mišljenju, upotreba octene kiseline kao konzervansa za ulove o kojima je riječ u glavnom postupku učinila te ulove neprikladnima za prehranu ljudi, neovisno o njihovoj vrijednosti TVB-N-a.

41 Danska carinska tijela odlučila su 19. veljače 2018. da bi cijelu ribu i riblje ostatke koje je FF Skagen uvezao tijekom razdoblja od 1. siječnja 2015. do 30. studenoga 2017. trebalo razvrstati u poglavlje 3. drugog dijela KN-a ako je prosječna vrijednost TVB-N-a u svakoj pošiljci prema mjerenjima tog društva iznosila manje od 35 mg/100 g za vrste koje pripadaju porodici *Gadidae*, uključujući riblje ostatke, i manje od 60 mg/100 g za sve ostale vrste.

42 Navedeno društvo podnijelo je tužbu protiv odluke tih tijela Landsskatterettenu (Državna porezna komisija, Danska).

43 To je tijelo 6. kolovoza 2020. smatralo da su uvezena cijela riba i riblji ostatci, zbog toga što su prije carinjenja skladišteni u vodi s dodanom octenom kiselinom, neprikladni za prehranu ljudi zbog njihova stanja u trenutku carinjenja. Zbog toga ih je isključila iz tarifnog razvrstavanja u poglavlje 3. drugog dijela KN-a, u skladu s napomenom 1. točkom (c) uz to poglavlje. Prema mišljenju navedenog tijela, ribu je tako trebalo razvrstati u poglavlje 5. drugog dijela KN-a pod tarifni podbroj 0511 91 90, u skladu s općim pravilima 1. i 6. za tumačenje KN-a, koja se nalaze u odsjeku I. A prvog dijela KN-a.

44 Ministarstvo oporezivanja pobijalo je odluku Državne porezne komisije pred Vestre Landsretom (Žalbeni sud regije Zapad, Danska), sudom koji je uputio zahtjev, tvrdeći da ribu i riblje ostatke o kojima je riječ u glavnom postupku treba razvrstati u tarifni broj 0302 KN-a.

45 Taj sud smatra da postoji dvojba u pogledu toga je li ta roba obuhvaćena poglavljem 3. drugog dijela KN-a ili poglavljem 5. tog dijela.

46 U tom pogledu ističe da su svi ulovi o kojima je riječ u sporu koji se pred njim vodi kupljeni na temelju ugovora sklopljenih radi njihove uporabe u industrijskoj proizvodnji ribljeg brašna i ulja, a ne za prehranu ljudi. Potpisivanjem takvih ugovora FF Skagen obvezao se koristiti ribu u svrhe za koje je kupljena.

47 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, dodavanje kiseline ima za cilj smanjiti razvoj TVB-N-a u ribama. TVB-N je pokazatelj stupnja kvarenja ribe; što je veća vrijednost TVB-N-a, veći je stupanj kvarenja ribe. Granične vrijednosti TVB-N-a utvrđene su u odjeljku II. poglavlju I. točki 1. Priloga II. Uredbi br. 2074/2005. Taj sud također napominje da Uredba br. 178/2002 ne dopušta stavljanje na tržište neprerađenih proizvoda ribarstva namijenjenih prehrani ljudi ako im je dodana octena ili neka druga kiselina. Osim toga, Uredbom br. 853/2004 predviđa se hlađenje ribe neposredno nakon iskrcaja na temperaturi koja je približna temperaturi otapajućeg leda.

48 Kad je riječ o smrznutim ribljim ostatcima koje je uvezao FF Skagen, sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da je jedna od predmetnih pošiljaka popraćena tipskom komercijalnim ispravom za prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i prerađenih proizvoda koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, koja je sastavljena na temelju Uredbe br. 1069/2009. U toj je ispravi navedeno da su predmetni riblji ostatci bili certificirani za hranu za životinje i da je riječ o nusproizvodima obuhvaćenima tarifnim podbrojem 0511 91 10, naslovljenim „otpaci riba” KN-a. U navedenoj su ispravi ti ostatci bili navedeni kao materijal „kategorije 3.a”, koji uključuje „trupove ili dijelove trupa ubijenih životinja, a koji su primjereni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, ali nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga” u smislu članka 10. točke (a) te uredbe. Nakon ulova ribe i tijekom prijevoza, s navedenim se ostatcima postupalo u skladu s pravilima predviđenima navedenom uredbom, a ne pravilima predviđenima Uredbom br. 852/2004.

49 U tim je okolnostima Vestre Landsret (Žalbeni sud regije Zapad) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

1. Treba li napomenu 1. točku (c) uz poglavlje 3. [drugog dijela KN-a], tumačiti na način da [to] poglavlje 3. ne obuhvaća robu kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku?

2. Od Suda se traži da pojasni utječe li na odgovor na postavljeno pitanje nešto od sljedećeg:

(a) dodavanje octene kiseline ili bilo koje druge kiseline u robu, uključujući je li relevantno da je u robu dodana octena kiselina koja, u skladu s informacijama proizvođača, nije dopuštena za prehranu ljudi;
(b) prosječna vrijednost TVB-N-a robe premašuje raspon od 25 do 35 predviđen Uredbom br. [2074/2005];
(c) roba je skladištena u rasutom stanju, pri čemu vrijednost TVB-N-a dijela ribe premašuje razinu dopuštenu u skladu s Uredbom br. [2074/2005];
(d) robom se nije rukovalo u skladu sa zakonodavstvom o higijeni hrane, uključujući:
i. Uredbu [br. 178/2002];
ii. Uredbu [br. 852/2004];
iii. Uredbu [br. 853/2004];
iv. Uredbu [br. 854/2004];
v. Uredbu br. [1333/2008];
vi. Uredbu br. [1069/2009];
(e) u skladu s komercijalnim ispravama, robu je utovarilo ulovno plovilo te ju je ponudilo na prodaju i prodalo isključivo za industrijsku proizvodnju hrane za životinje, a ne za prehranu ljudi;
(f) prema mišljenju danskih tijela nadležnih za hranu, zbog dodavanja octene kiseline roba nije prikladna za prehranu ljudi, neovisno o njezinoj vrijednosti TVB-N-a;
(g) roba je uvezena u Europsku uniju kao nusproizvod u skladu s Uredbom [br. 1069/2009]. Od Suda se traži da u tom pogledu pojasni koja je dokumentacija potrebna kako bi se robu smatralo nusproizvodom u smislu navedene uredbe.”

50 Na prijedlog predsjednika, potpredsjednika i prvog nezavisnog odvjetnika, Sud je odlučio upisati ovaj zahtjev za prethodnu odluku u svoj upisnik. Naime, taj zahtjev nije obuhvaćen isključivo posebnim područjem iz članka 50.b prvog stavka točke (d) Statuta Suda Europske unije.

O prethodnim pitanjima

51 Tim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li KN tumačiti na način da su

– cijele ribe, koje su se dugo vrijeme čuvale na ulovnim plovilima dodavanjem octene ili neke druge kiseline na promjenjivoj temperaturi koja je mogla prekoračiti granice predviđene propisima Unije u području higijene hrane, koje imaju različite vrijednosti TVB-N-a, pri čemu neke prekoračuju granice predviđene tim propisom, koje su bile uskladištene u rasutom stanju, kojima se nije rukovalo u skladu s pravilima iz odredbi navedenog propisa te u čijim se pratećim komercijalnim ispravama navodi da su ulovljene i prodane za proizvodnju hrane za životinje, kao i

– riblji ostatci kojima se nije rukovalo u skladu s pravilima iz odredbi istih propisa i za koje je u pratećim komercijalnim ispravama navedeno da su nusproizvodi životinjskog podrijetla prikladni za prehranu ljudi, ali koji iz komercijalnih razloga nisu namijenjeni takvoj konzumaciji te da su proizvedeni i prodani za proizvodnju hrane za životinje,

obuhvaćeni tarifnim brojem 0302, naslovljenim „Riba, svježa ili rashlađena, isključujući riblje filete i ostalo riblje meso iz tarifnog broja 0304”, ili tarifnim brojem 0511, naslovljenim „Proizvodi životinjskog podrijetla nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1. ili 3., [neprikladne] za prehranu ljudi”.

52 U tom pogledu najprije valja napomenuti da, kada je Sudu upućen zahtjev za prethodnu odluku u području tarifnog razvrstavanja, njegova se zadaća sastoji od pojašnjavanja kriterija čija će primjena omogućiti nacionalnom sudu pravilno razvrstavanje predmetnih proizvoda u KN, a ne u tome da sâm provede to razvrstavanje. Naime, kvalifikacija predmetne robe radi njezina tarifnog razvrstavanja proizlazi iz isključivo činjeničnog utvrđenja koje Sud nije dužan provesti u okviru zahtjeva za prethodnu odluku (presuda od 1. kolovoza 2025. Keesing Deutschland, C-375/24, EU:C:2025:624., t. 37. i navedena sudska praksa).

53 S obzirom na navedeno, valja pojasniti da se, u skladu s općim pravilom 1. za tumačenje KN-a, razvrstavanje robe određuje prema pojmovima iz tarifnih brojeva i napomena uz odsjeke ili poglavlja te nomenklature (presuda od 1. kolovoza 2025. Keesing Deutschland, C-375/24, EU:C:2025:624., t. 38.).

54 U interesu pravne sigurnosti i radi pojednostavnjivanja nadzora, odlučujući uvjet za razvrstavanje robe u carinsku tarifu u načelu treba tražiti na temelju njezinih osobina i objektivnih svojstava, kako su određeni tekstom tarifnog broja KN-a i napomenama uz odsjeke ili poglavlja (presuda od 1. kolovoza 2025. Keesing Deutschland, C-375/24, EU:C:2025:624., t. 39. i navedena sudska praksa).

55 Namjena proizvoda također može predstavljati kriterij razvrstavanja u carinsku tarifu ako je svojstvena tom proizvodu te se ta svojstvenost može ocijeniti s obzirom na njegove osobine i objektivna svojstva (presuda od 22. lipnja 2023., PR Pet, C-24/22, EU:C:2023:507, t. 53. i navedena sudska praksa). Međutim, namjena proizvoda relevantan je kriterij samo ako se razvrstavanje ne može provesti na temelju osobina i objektivnih svojstava proizvoda (presuda od 16. veljače 2017., Aramex Nederland, C-145/16, EU:C:2017:130, t. 23. i navedena sudska praksa).

56 U ovom je slučaju nesporno da je roba o kojoj je riječ u glavnom postupku obuhvaćena odsjekom I. drugog dijela KN-a, naslovljenim „Žive životinje; proizvodi životinjskog podrijetla”.

57 Taj je odsjek podijeljen na pet poglavlja, među kojima je i poglavlje 3., naslovljeno „Ribe i rakovi, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci”, koje sadržava tarifni broj 0302, naslovljen „Riba, svježa ili rashlađena, isključujući riblje filete i ostalo riblje meso iz tarifnog broja 0304”, i poglavlje 5., naslovljeno „Proizvodi životinjskog podrijetla, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu”, koje sadržava tarifni broj 0511, naslovljen „Proizvodi životinjskog podrijetla nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1. ili 3., [neprikladne] za prehranu ljudi”. Iz teksta tog poglavlja 5. jasno proizlazi da se ono odnosi na proizvode koji ne odgovaraju nijednom nazivu drugih četiriju poglavlja tog odsjeka. Usto, u napomeni 1. točki (a) uz navedeno poglavlje 5. navodi se da ono ne obuhvaća jestive proizvode osim životinjskih crijeva, mjehura i želudaca i životinjske krvi (vidjeti po analogiji presudu od 16. srpnja 2009., Pärlitigu, C-56/08, EU:C:2009:467, t. 25.).

58 Napomena 1. točka (c) uz poglavlje 3. iz odsjeka I. drugog dijela KN-a navodi da to poglavlje ne obuhvaća ribu neprikladnu za prehranu ljudi zbog njihove vrste ili stanja. Stoga iz teksta te napomene proizlazi da je odlučujući kriterij za utvrđivanje je li riba obuhvaćena navedenim poglavljem 3. taj je li ona prikladna ili neprikladna za prehranu ljudi. U tim okolnostima odlučujuće je pitanje je li u trenutku carinjenja roba o kojoj je riječ u glavnom postupku bila prikladna za prehranu ljudi (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2009., Pärlitigu, C-56/08, EU:C:2009:467, t. 27. i navedenu sudsku praksu).

59 Kako bi se utvrdilo je li proizvod prikladan ili neprikladan za prehranu ljudi, u smislu navedene napomene, valja uzeti u obzir sve relevantne elemente koji se odnose na osobine i objektivna svojstva koja su mu prirođena (vidjeti u tom smislu presudu od 28. travnja 2016., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, t. 42. i 57. i navedenu sudsku praksu).

60 Valja naglasiti, na prvom mjestu, da u ovom slučaju sud koji je uputio zahtjev upućuje na različite elemente koji se odnose na način na koji se s robom o kojoj je riječ u glavnom postupku postupalo prije njezina carinjenja, kao što su dodavanje octene ili neke druge kiseline, njezino skladištenje u rasutom stanju i rukovanje kojim se ne poštuju pravila o higijeni hrane, visoka razina TVB-N-a, visoka temperatura i dugo razdoblje njezina čuvanja, pri čemu se u biti pita o postojanju opasnosti za zdravlje ljudi koja proizlazi iz moguće kontaminacije ili raspadanja te robe, zbog čega je ona neprikladna za prehranu ljudi.

61 U tom pogledu valja istaknuti da se takvi elementi odnose na osobine i objektivna svojstva koja su prirođena robi o kojoj je riječ u glavnom postupku te koji stoga mogu odrediti je li prikladna za prehranu ljudi ili nije.

62 Naime, Sud je već smatrao da činjenica da se zbog karakteristika postupka njegove proizvodnje u proizvodu ne može isključiti prisutnost tvari štetnih za zdravlje ljudi predstavlja relevantan element koji može opravdati kvalifikaciju takvog proizvoda kao nejestivog proizvoda s obzirom na njegove osobine i objektivna svojstva (vidjeti u tom smislu presudu od 28. travnja 2016., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, t. 43. i 48.).

63 Usto, valja podsjetiti na to da se na temelju informacija koje je pružio proizvođač proizvoda o kojemu je riječ u načelu mogu utvrditi njegove osobine i objektivna svojstva (vidjeti u tom smislu presudu od 28. travnja 2016., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, t. 44., 47. i 50.).

64 Isto tako, Sud je istaknuo da razgradnja ili kvarenje životinjskih materijala dovodi do pojave toksina zbog kojih su ti materijali u načelu neprikladni za prehranu ljudi te također predstavljaju opasnost za, među ostalim, zdravlje ljudi (vidjeti u tom smislu presudu od 2. rujna 2021., Toropet, C-836/19, EU:C:2021:668, t. 60.).

65 Na drugom mjestu, sud koji je uputio zahtjev pita se je li, kako bi se utvrdilo jesu li ulovi o kojima je riječ u glavnom postupku „neprikladni za prehranu ljudi”, dopušteno uzeti u obzir propise Unije u području hrane i higijene hrane.

66 U tom pogledu valja pojasniti da, kao što je to navedeno u točki 54. ove presude, odlučujući kriterij za razvrstavanje robe u carinsku tarifu načelno treba tražiti u njezinim osobinama i objektivnim svojstvima, kako su određeni tekstom tarifnog broja KN-a i napomenama uz odgovarajuće odsjeke ili poglavlja. Sud je tako imao priliku pojasniti, kad je riječ o relevantnosti propisa Unije o hrani za potrebe tarifnog razvrstavanja robe, a osobito zabrani stavljanja na tržište „nesigurne hrane”, predviđene u članku 14. Uredbe br. 178/2002, da tarifno razvrstavanje robe na dan njezina carinjenja izvršavaju nacionalna carinska tijela koja u tom pogledu primjenjuju, među ostalim, odredbe KN-a (vidjeti u tom smislu presudu od 28. travnja 2016., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, t. 52.).

67 Iz toga slijedi da propisi Unije u području hrane i higijene hrane ne mogu sami po sebi biti odlučujući za razvrstavanje robe u određeni tarifni broj KN-a, ali ipak predstavljaju jedan od elemenata koje u tu svrhu treba uzeti u obzir (vidjeti u tom smislu presude od 4. ožujka 2015., Oliver Medical, C-547/13, EU:C:2015:139, t. 53.; od 28. travnja 2016., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, t. 56. i od 15. prosinca 2016., LEK, C-700/15, EU:C:2016:959, t. 36.).

68 Tako se u ovom slučaju, kao prvo, može uzeti u obzir okolnost navedena u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje, među ostalim, u drugom pitanju točkama (a) i (f), da je octena odnosno neka druga kiselina – koje, prema informacijama proizvođača tih kiselina, nisu odobrene za prehranu ljudi – dodana ulovima o kojima je riječ u glavnom postupku, koji su neprerađena riba, , te dok iz zajedničkog tumačenja članaka 5. i 15. Uredbe br. 1333/2008 i njezina Priloga II. proizlazi da ta uredba ne dopušta stavljanje na tržište kao hrane neprerađenih riba i proizvoda ribarstva koji sadržavaju takve aditive.

69 Isto vrijedi i za okolnost na koju se poziva sud koji je uputio zahtjev, među ostalim, u okviru drugog pitanja točke (f), da su danska tijela nadležna za hranu smatrala da je dodavanje octene kiseline ulovima o kojima je riječ u glavnom postupku učinilo te ulove „neprikladnima za prehranu ljudi”. Naime, iz točke 4. poglavlja III. Priloga III. Uredbi br. 854/2004 proizlazi da se proizvodi ribarstva moraju proglasiti neprikladnima za prehranu ljudi ako nadležna tijela smatraju da bi mogli predstavljati opasnost za javno zdravlje ili zdravlje životinja ili ako su iz bilo kojega drugog razloga neprikladni za prehranu ljudi.

70 Kao drugo, također se može uzeti u obzir okolnost, navedena u drugom pitanju točki (b), da je prosječna vrijednost TVB-N-a u nekim ulovima o kojima je riječ u glavnom postupku prelazila granične vrijednosti predviđene u odjeljku II. poglavlju I. točki 1. Priloga II. Uredbi br. 2074/2005.

71 U tom pogledu, ta odredba predviđa da se neprerađeni proizvodi ribarstva smatraju neprikladnima za prehranu ljudi, u smislu Uredbe br. 853/2004, ako organoleptički pregled izazove sumnju u njihovu svježinu, a kemijskom se provjerom otkrije da su premašene propisane granične vrijednosti TVB-N-a. Odjeljak II. poglavlje I. točka 1. podtočke (a) do (c) Priloga II. Uredbi br. 2074/2005 predviđa granične vrijednosti TVB-N-a od 25, 30 odnosno 35 mg dušika/100 g, ovisno o vrstama riba iz poglavlja II. odjeljka II. Priloga II. toj uredbi.

72 Iz informacija koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev proizlazi da je, među proizvodima o kojima je riječ u glavnom postupku, utvrđena prisutnost riba čije su vrijednosti TVB-N-a prelazile te granične vrijednosti, što upućuje na uznapredovalu razgradnju i stoga opasnost za zdravlje ljudi u slučaju konzumacije.

73 Kao treće, okolnost navedena u drugom pitanju točki (c), da je riba o kojoj je riječ u glavnom postupku, uključujući pojedinačne ribe čija je vrijednosti TVB-N-a prelazila granice predviđene u odjeljku II. poglavlju I. točki 1. Priloga II. Uredbi br. 2074/2005, bila uskladištena u rasutom stanju, također je relevantan element koji može upućivati na postojanje opasnosti za zdravlje ljudi, odnosno mikrobiološku ili drugu kontaminaciju svih riba, a osobito riba koje su u stanju uznapredovale razgradnje.

74 Kao četvrto, također je relevantna okolnost, navedena, među ostalim, u drugom pitanju točki (d), da se ribama i ribljim ostacima o kojima je riječ u glavnom postupku nije rukovalo u skladu s propisima Unije u području higijene hrane, s obzirom na to da se oni odnose upravo na opasnosti koje hrana može predstavljati za zdravlje.

75 Konkretno, iz zajedničkog tumačenja članka 1. stavka 1., članka 2. stavka 1. točke (a) i članka 3. Uredbe br. 852/2004 proizlazi da se njome utvrđuju opća pravila u području „higijene” hrane, odnosno mjere i uvjeti potrebni za kontrolu opasnosti i osiguranje prikladnosti hrane za prehranu ljudi u skladu s njezinom namjenom, koje subjekti u poslovanju s hranom moraju poštovati u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane koje su pod njihovom kontrolom. Usto, iz članka 2. stavka 1. točke (f) i više odredaba prilogâ toj uredbi proizlazi da se ona odnosi, među ostalim, na zaštitu od „kontaminacije” hrane, odnosno od prisutnosti ili unošenja opasnosti.

76 Osim toga, iz članka 1. stavka 1. Uredbe br. 853/2004 proizlazi da se njome utvrđuju posebna pravila za hranu životinjskog podrijetla koja dopunjuju pravila utvrđena Uredbom br. 852/2004 i koja se primjenjuju na prerađene ili neprerađene proizvode životinjskog podrijetla kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom. Na temelju članka 3. stavka 1. Uredbe br. 853/2004, subjekti u poslovanju s hranom moraju se pridržavati, među ostalim, odgovarajućih odredbi Priloga III. toj uredbi.

77 Odjeljak VIII. tog Priloga III., naslovljen „Proizvodi ribarstva”, sadržava, među ostalim, zahtjeve za plovila, zahtjeve koje treba poštovati tijekom i nakon iskrcaja tih proizvoda, zahtjeve za objekte, uključujući plovila, u kojima se ti proizvodi obrađuju, zdravstvene norme koje se primjenjuju na iste proizvode i zahtjeve u pogledu njihova skladištenja. Taj odjeljak VIII. sadržava i nekoliko zahtjeva koji se odnose na temperaturu proizvoda ribarstva, među kojima su oni predviđeni u točki I. podtočki B pod 1. i pod 3. iz poglavlja I., točki 1. podtočki (b) pod ii. iz poglavlja II. i točki 1. podtočki (a) iz njegova poglavlja VIII., kojima se u biti nastoji osigurati, među ostalim, da se svježi proizvodi ribarstva i odmrznuti neprerađeni proizvodi ribarstva tijekom skladištenja i prijevoza, uključujući prilikom istovara i iskrcaja, održavaju na temperaturi koja je približna temperaturi otapajućeg leda.

78 Osim toga, točka C poglavlja V. odjeljka VIII. Priloga III. Uredbi br. 853/2004 zabranjuje stavljanje na tržište proizvoda koji prekoračuju granične vrijednosti sadržaja TVB-N-a predviđene Uredbom br. 2074/2005.

79 U tim okolnostima valja smatrati da nepoštovanje propisa Unije u području higijene hrane može utjecati na pitanje predstavlja li proizvod, osobito zbog moguće kontaminacije ili razgradnje, opasnost za zdravlje ljudi te je li stoga neprikladan za prehranu ljudi.

80 Kad je riječ, kao peto, o relevantnosti komercijalnih isprava poput ugovora o kupnji ulova o kojima je riječ u glavnom postupku, navedenih u drugom pitanju točki (e), u kojima se navodi da je taj ulov bio namijenjen industrijskoj proizvodnji hrane za životinje, a ne prehrani ljudi, valja smatrati da takve isprave mogu biti relevantni elementi koji se odnose na osobine i objektivna svojstva koja su prirođena proizvodima o kojima je riječ u glavnom postupku koje treba uzeti u obzir radi njihova razvrstavanja u odgovarajući tarifni broj KN-a (vidjeti u tom smislu presudu od 28. travnja 2016., Oniors Bio, C-233/15, EU:C:2016:305, t. 57.).

81 Kao šesto, kad je riječ o okolnosti da su riblji ostatci o kojima je riječ u glavnom postupku bili uvezeni u Uniju kao nusproizvodi životinjskog podrijetla iz kategorije 3., u skladu s člankom 3. točkom 1., člankom 7. stavkom 1. i člankom 10. točkom (a) Uredbe br. 1069/2009, na koju se upućuje u drugom pitanju točki (d) podtočki vi., valja podsjetiti na to da su tom kategorijom obuhvaćeni materijali za koje je zakonodavac Unije smatrao da su „niskog rizika” za javno

zdravlje i zdravlje životinja, osobito trupovi ili dijelovi trupa ubijenih životinja koji su „primjereni prehrani ljudi”, ali nisu namijenjeni takvoj prehrani iz komercijalnih razloga (vidjeti u tom smislu presudu od 2. rujna 2021., Toropet, C-836/19, EU:C:2021:668, t. 41. i 47.).

82 Okolnost da su ti riblji ostatci obuhvaćeni navedenom kategorijom, pod pretpostavkom da je dokazana – što je na sudu koji je uputio zahtjev, koji je jedini nadležan za ocjenu činjenica u ovom slučaju, da provjeri – može upućivati na to da ti proizvodi nisu prikladni za prehranu ljudi zbog svojeg stanja, u smislu napomene 1. točke (c) uz poglavlje 3. odsjeka I. drugog dijela KN-a, te je također treba uzeti u obzir za potrebe razvrstavanja navedenih proizvoda u odgovarajući tarifni broj KN-a.

83 Na temelju svih prethodnih elemenata koji se odnose na osobine i objektivna svojstva robe o kojoj je riječ u glavnom postupku, na sudu koji je uputio zahtjev je da ocijeni treba li smatrati da je ta roba neprikladna za prehranu ljudi, tako da, u skladu s napomenom 1. točkom (c) uz poglavlje 3. odsjeka I. drugog dijela KN-a, nije obuhvaćena tim poglavljem 3. te je stoga treba razvrstati u tarifni broj 0511, naslovljen „Proizvodi životinjskog podrijetla nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1. ili 3., [neprikladne] za prehranu ljudi” KN-a.

84 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prethodna pitanja valja odgovoriti tako da KN treba tumačiti na način da su

– cijele ribe, koje su se dugo vrijeme čuvale na ulovnim plovilima dodavanjem octene ili neke druge kiseline na promjenjivoj temperaturi koja je mogla prekoračiti granice predviđene propisima Unije u području higijene hrane, koje imaju različite vrijednosti TVB-N-a, pri čemu neke prekoračuju granice predviđene tim propisom, koje su bile uskladištene u rasutom stanju, kojima se nije rukovalo u skladu s pravilima iz odredbi navedenog propisa te u čijim se pratećim komercijalnim ispravama navodi da su ulovljene i prodane za proizvodnju hrane za životinje, kao i

– riblji ostatci kojima se nije rukovalo u skladu s pravilima iz odredbi istih propisa i za koje je u pratećim komercijalnim ispravama navedeno da su nusproizvodi životinjskog podrijetla prikladni za prehranu ljudi, ali koji iz komercijalnih razloga nisu namijenjeni takvoj konzumaciji te da su proizvedeni i prodani za proizvodnju hrane za životinje,

obuhvaćeni tarifnim brojem 0511, naslovljenim „Proizvodi životinjskog podrijetla nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1. ili 3., [neprikladne] za prehranu ljudi”.

Troškovi

85 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deveto vijeće) odlučuje:

Kombiniranu nomenklaturu iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi, u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku

treba tumačiti na način da su:

– **cijele ribe, koje su se dugo vrijeme čuvale na ulovnim plovilima dodavanjem octene ili neke druge kiseline na promjenjivoj temperaturi koja je mogla prekoračiti granice predviđene propisima Unije u području higijene hrane, koje imaju različite vrijednosti ukupnog isparivog baznog dušika, pri čemu neke prekoračuju granice predviđene tim propisom, koje su bile uskladištene u rasutom stanju, kojima se nije rukovalo u skladu s pravilima iz odredbi navedenog propisa te u čijim se pratećim komercijalnim ispravama navodi da su ulovljene i prodane za proizvodnju hrane za životinje, kao i**

– **riblji ostatci kojima se nije rukovalo u skladu s pravilima iz odredbi istih propisa i za koje je u pratećim komercijalnim ispravama navedeno da su nusproizvodi životinjskog podrijetla prikladni za prehranu ljudi, ali koji iz komercijalnih razloga nisu namijenjeni takvoj konzumaciji te da su proizvedeni i prodani za proizvodnju hrane za životinje,**

obuhvaćeni tarifnim brojem 0511, naslovljenim „Proizvodi životinjskog podrijetla nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1. ili 3., [neprikladne] za prehranu ljudi”.

Potpisi